

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL A. B. IR ERGO INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2017 m. birželio 21 d. Nr. 242-254

Vilnius

Lietuvos bankas gavo A. B. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *ERGO Insurance SE*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą dėl draudimo įmokos dalies grąžinimo.

N u s t a t y t a:

2017 m. kovo 3 d. pareiškėjas elektroniniu būdu, tarpininkaujant UADBB „Mano brokeris“ draudimo brokeriui, vieniems metams sudarė su draudiku transporto priemonės draudimo sutartį Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir sumokėjo pirmąją draudimo įmokos dalį (74,88 Eur). Draudimo apsauga pagal pirmiau minėtą draudimo sutartį įsigaliojo nuo 2017 m. kovo 6 d.

Pareiškėjas, įvertinęs draudimo sutarties sąlygas ir nusprendęs, kad šis draudimo produktas neatitinka jo poreikių, 2017 m. kovo 9 d. pateikė draudikui prašymą nutraukti sudarytą draudimo sutartį nuo 2017 m. kovo 10 d., o nepanaudotą draudimo įmoką grąžinti į jo nurodytą atsiskaitomąją banko sąskaitą. Draudikas iš dalies patenkino pareiškėjo prašymą ir nuo jo prašomos datos draudimo sutartį nutraukė, tačiau atsisakė grąžinti pareiškėjo sumokėtą draudimo įmokos dalį.

Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą ir rekomenduoti draudikui grąžinti pareiškėjui draudimo įmokos dalį, proporcingą likusiam nepanaudotam draudimo sutarties laikotarpiui, t. y. iš sumokėtos draudimo įmokos dalies (74,88 Eur) išskaičiuoti sumą, proporcingą 5 kalendorinėms dienoms, kurių laikotarpiu galiojo draudimo apsauga.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas nurodė, kad su pareiškėjo reikalavimu nesutinka. Pasak draudiko, su pareiškėju sudaryta draudimo sutartis buvo nutraukta, vadovaujantis Transporto priemonių draudimo taisyklių Nr. 030 (toliau – Taisyklės), kurių pagrindu buvo sudaryta transporto priemonės draudimo sutartis, sąlygomis. Draudimo sutartyje buvo numatyta draudimo įmoką išskaidyti į 12 mėnesių, ir pareiškėjas buvo sumokėjęs pirmąją draudimo įmokos dalį. Pareiškėjui paprašius nutraukti draudimo sutartį, iš jo sumokėtos draudimo įmokos dalies buvo išskaičiuota draudimo įmoka už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį ir draudimo sutartyje numatytos sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos. Draudikas nurodė, kad pirmiau minėtus atskaitymus padengė sumokėta pirmoji įmoka, todėl neliko grąžintinos įmokos.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, ginčas tarp šalių yra kilęs dėl pareiškėjo prašymu nutraukus draudimo sutartį pareiškėjui grąžintinos nepanaudotos draudimo įmokos dalies.

Pareiškėjo ir draudiko sutartis buvo sudaryta pagal Taisykles, kurios yra neatskirama draudimo sutarties dalis. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad transporto priemonių draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas gali savo nuožiūra pasiūlyti sutarties sąlygas dėl teikiamos draudimo apsaugos, nuo to priklauso mokamos draudimo įmokos dydis. Sutarties sąlygos, jeigu yra parengtos aiškiai ir suprantamai, neturi būti aiškinamos per plačiai, priešingu atveju būtų nepagrįstai išplečiami draudiko prisiimti įsipareigojimai.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.1004 straipsnis nustato, kad draudėjas už draudimo apsaugą privalo mokėti draudikui draudimo sutartyje ar įstatyme nustatytais terminais nustatyto dydžio pinigų sumą ar sumas (draudimo įmoką). Draudimo sutartyje gali būti nustatyta, kad draudimo įmoka sumokama iš karto arba mokama periodiškai sutartyje nustatytais terminais. Pažymėtina, kad Civilinio kodekso 6.1009 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta draudėjo teisė nutraukti draudimo sutartį bet koku atveju. To paties Civilinio kodekso straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad, jeigu draudėjas nutraukia draudimo sutartį prieš terminą, sumokėta draudikui draudimo įmoka negražinama, jei draudimo sutartis nenustato ko kita.

Iš ginčo šalių pateiktų dokumentų ir paaiškinimų nustatyta, kad draudimo sutartis buvo sudaryta Taisyklių pagrindu. Taisyklių 16.4 papunktyje nustatyta, kad, jeigu draudimo sutartis ar apsauga atskirų draudimo objektų atveju nutraukiama draudėjo iniciatyva, sumokėta draudikui draudimo įmoka draudėjui negražinama. Draudikas turi teisę draudėjui grąžinti draudimo įmokos dalį, proporcingą likusiam nepanaudotam draudimo sutarties galiojimo laikui, išskaičiavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas bei pagal tą sutartį išmokėtas draudimo išmokas. Draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos sudaro 10 procentų metinės draudimo įmokos.

Vertinant ginčo šalių pateiktus įrodymus ir nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad draudimo įmoka pagal sutartį buvo išskaidyta į 12 periodinių mokėjimų, vykdomų sutartyje nustatytais terminais. Pareiškėjas draudikui buvo sumokėjęs pirmąją 74,88 Eur draudimo įmokos dalį. Draudimo apsauga pagal sutartį pareiškėjui buvo teikiama nuo 2017 m. kovo 6 d. iki 2017 m. kovo 10 d., t. y. 5 kalendorines dienas.

Draudimo sutartimi pareiškėjas ir draudikas sutarė, kad, jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva (draudimo sutartis buvo nutraukta pareiškėjo prašymo pagrindu), sumokėta draudikui draudimo įmoka draudėjui negražinama. Atsižvelgiant į pareiškėjo draudikui sumokėtos pirmosios draudimo įmokos dalies dydį (74,88 Eur) ir Taisyklėse nustatytą sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų procentinę dalį, kuri gali būti išskaičiuojama iš draudiko sprendimu grąžintinos draudimo įmokos dalies (10 proc.), nėra pagrindo teigti, kad draudiko išskaičiuotos su draudimo sutarties sudarymu ir vykdymu susijusios administracinės išlaidos prieštarauja draudimo sutartyje šalių sutartoms sąlygoms.

Papildomai atkreiptinas dėmesys į tai, kad pareiškėjas pirmiau minėtos draudimo sutarties sąlygos neginčija ir nekvestionuoja supažindinimo su draudimo sutarties sąlygomis fakto, todėl darytina išvada, kad draudimo sutarties nutraukimo prieš joje nustatytą terminą sąlygos pareiškėjui turėjo būti žinomos.

Apibendrinant nustatytas aplinkybes ir vadovaujantis ginčo šalių pateiktų įrodymų visuma bei draudimo sutarties nuostatomis, t. y. Taisyklėmis, įtvirtinančiomis draudimo sutarties nutraukimo sąlygas, konstatuotina, kad Lietuvos bankui pateikti faktiniai duomenys nepagrindžia draudiko neteisėtų veiksmų, atsisakant grąžinti draudimo įmokos dalį. Atsižvelgiant į tai ir įvertinus minėtas aplinkybes, darytina išvada, kad, pagal Taisyklių 16.4 papunktį, draudikas turėjo teisę iš pareiškėjui grąžintinos sumokėtos pirmosios draudimo įmokos dalies išskaičiuoti sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas ir išskaičiuotas išlaidų dydis neviršijo draudimo sutartyje nustatytos maksimalios ribos. Kadangi pareiškėjas draudikui buvo sumokėjęs draudimo įmoką tik už vieną draudimo apsaugos mėnesį, pareiškėjui pagal draudimo sutarties sąlygas grąžintina draudimo įmokos dalis nesusidarė. Todėl, Lietuvos banko vertinimu, pareiškėjo reikalavimas grąžinti sumokėtos draudimo įmokos dalį už nepanaudotą draudimo apsaugą yra atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo

procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo A. B. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Reguliuojamos rinkos priežiūros skyriaus
viršininkas, pavaduojantis Finansinių paslaugų
ir rinkų priežiūros departamento direktorių

Vaidas Cibas